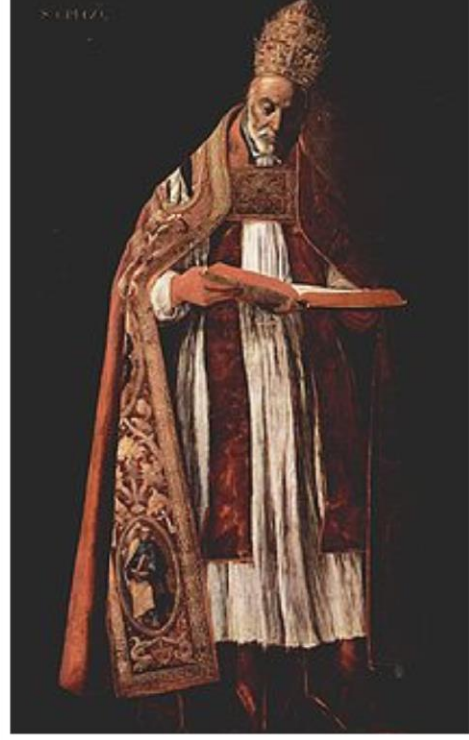

St Gregorius

St. Gregorius (560-604)

Büyük Gregorius olarak da bilinir. Katolik Kilisesi, Doęu Ortodoks Patrikhaneleri ve Anglikan kilisesi tarafından aziz kabul edilir. Müzisyenler, Őarkıcılar, ęrenciler ve öğretmenlerin koruyucu azizidir. Reformcu Calvin tarafından "son iyi papa" olarak tabir edilmiŐtir.

Halk müziğinin Ambrosius ile kiliseye sızması giderek kayęı verici olmaya baŐlamıŐ ve 6.yy'da Roma'da papa olan Aziz Gregorius (560-604) o güne dek yaygınlaŐmıŐ olan tüm ilahileri derleyip, halk ezgilerinden arındırılmıŐ ve ciddi bir dinsel müzik geleneğinin yerleŐmesine nc olmuŐtur.

Hristiyan dünyasında tören müziğinin biçimlenmesi ve belli bir yöntemde birleŐtirip netliğe kavuŐması «Gregorius Ezgileri» 'nde kendini bulmuŐtur.

Gregorius, Ambrosius'un düzenlediği kilise modları üzerinde çalıŐarak yeni modlar elde etmiŐ ve bunlara yeni isimler vermiŐtir.

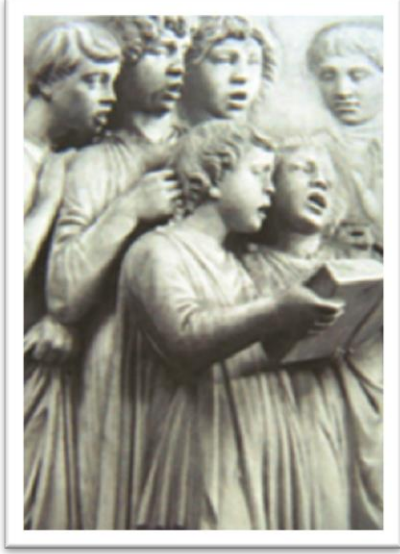
Gregorius, «Schola Cantorum» adlı bir müzik okulu kurmuŐ, bu Őan okullarında kilise koroları için erkek çocuklar yetiŐtirilmiŐtir.

Neuma adlı, alfabe harflerinden oluŐan nota iŐaretleri ile ilahileri yazdırıp kalıcılığı saęlamıŐtir.

Hristiyan kiliselerine eğitimli Őarkıcı papazlar gönderip, törenlerde aynı ezgilerin okunmasını sağlayarak müziğe birleŐik bir kimlik kazandırmıŐtir.

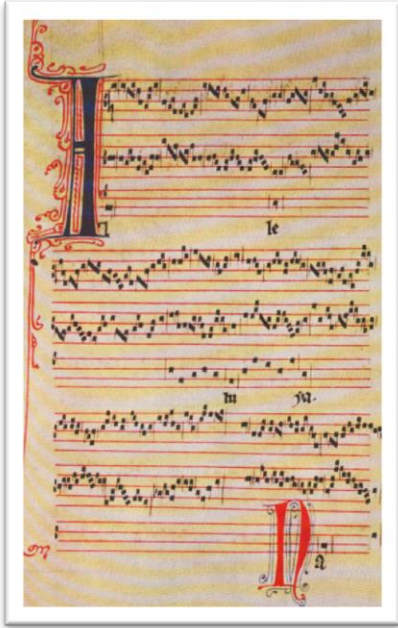
Kilise, diğer müzik türlerini bastırmaya çalıŐmıŐ ve yaygınlaŐan Gregorian Ezgi, yerel biçimlerin hemen hemen tümünü silmiŐ ya da kendine benzetmiŐtir.

XVI.yy'a kadar tüm Batı Müzięi'nin temel esin kaynağı olan bu ezgiler, «Yalın Ezgi» adını da taŐır. Ortaçağ'a özgü vokal müzik biçimleri bu yalın ezgilerin çatısında kurulmuŐtur.

Gregorian (Yalın Ezgi) Şarkıların Genel Özellikleri

- Tek sesli ve bir melodi çizgisindedir.
- Eşliksiz ve temel amacı sözleri vurgulamaktır.
- Sözler Latince'dir.
- Bu ezgiler, erkek koroları içindir ve günümüz major ve minör anlayışının aksine makamsaldır.
- Parçalar eşliksiz ve ölçüsüzdür.
- Serbest ritim kullanılır.
- Neuma adı verilen özel bir müzik yazısı kullanılır.

GREGORIAN EZGİLER

Gregorian Ezgiler, ölümden sonrasını düşünen nesnel bir tavırla ve ağır başlılıkla okunmalıdır.

Sesin özelliğinde dinginlik ve güven duygusu yatmalıdır.

İçten, derin duygular taşıyan ve huzurlu bir ortam oluşturmaktadır.

Manastır anlayışının özünü çok iyi anlatan «Media Vita» adlı bir şarkının bir dizesinde «Ölüm, her an yolumuzu gözler.» denmektedir.

Bu inanç, Ortaçağ düşüncesinin de temelidir. Bu bakımdan, Gregorian müziğinin başka duyguları ifade etmesi de beklenemez.

Bu dönemde en önemli biçim Missa'dır.

Missa bir ayin biçimidir ve anlamı törenlerde en son okunan duadır. Sözlük anlamı "tören sona erdi, gidebilirsiniz"dir.

Missalarda ezgilendirme üç şekilde oluşur:

- Melizmatik (Tek heceye karşılık çok nota ile ezgilendirme)
- Silabik (Her heceye karşılık bir nota ile ezgilendirme)
- Neumatik (Neuma yazısına bağlı olarak ezgilendirme)

Kökeni İbranice olan Alleluia (Aleluya) sözcüğü, missanın son bölümünde şükran anlamında kullanılır.

